

↑ Borr & Spräng

Läs mer på sidorna 13-15

← Årsstämman 2024

Läs mer på sidorna 10-11

Ledaren

Hållbar säkerhet
eller onödig
byråkrati?

Hejdå damm och oljud. Säg hej till fler meter per skift.

5

United.Inspired

SmartROC T30 R - en smart rigg för smartare operatörer.

SmartROC T30 R, en kraftfull rigg byggd för radiostyrd ovanjordsborrning inom stenbrott och anläggning, byggd på samma flaggskeppsplattform som SmartROC T25 R. Rigger är utrustad med vårt Rig Control System (RCS), vilket möjliggör den högsta automations- och teknologinivån inom segmentet. Automatiserade egenskaper tillsammans med en fantastisk täckarea och utmärkta terrängegenskaper, gör vår SmartROC T30 R till den perfekta följeslagaren - med fler borrarade meter per skift.

 Epiroc

[epiroc.com](https://www.epiroc.com)

Hållbar säkerhet eller onödig byråkrati?

I takt med att illegala sprängningar ökar har vår bransch ställts inför betydande utmaningar. Nya regler och högre krav från myndigheter syftar till att öka säkerheten, men frågan kvarstår om dessa åtgärder är tillräckliga och om de verkligen kommer att förebygga brottslighet eller om de bara belastar de seriösa företagen ytterligare.

Under de senaste åren har vår bransch ställts inför en alltmer alarmerande verklighet med illegala sprängningar som hotar både allmän säkerhet och vårt yrkes rykte. Vårt intensiva arbete med att samarbeta med myndigheter som MSB, Polisen och även på politisk nivå har nu börjat ge resultat. Ett flertal betydande åtgärder är på gång: ett nationellt tillståndsregister införs, föreskriften om hantering av explosiva varor revideras och regeringen har utsett en utredare som via ett snabbspår ska granska tillstånds- och tillsynsfrågor enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor. Dessutom har våra kommuner, som fungerar som tillstånds- och tillsynsmyndigheter, börjat ställa högre krav.

Men frågan vi nu måste ställa oss är: räcker dessa åtgärder verkligen till för att förebygga brottslighet, eller lägger de enbart ytterligare börda på de redan seriösa företagen i vår bransch?

De nya regleringarna och kraven från kommunerna är välmenade och syftar till att öka säkerheten. Dock riskerar vi att hamna i en situation där de högre ställda kraven endast drabbar de som redan följer reglerna, medan de som är benägna att begå brott hittar nya sätt att kringgå systemet. Det är avgörande att vi inte bara inför strängare regler utan att vi också säkerställer att de kan tillämpas och upprätthållas på ett konsekvent och rättvist sätt över hela landet. Kompetensen hos kommunernas tillsynsmyndigheter varierar, vilket skapar en ojämn spelplan för våra medlemmar.

Vidare måste vi inse att trots strängare regler och bättre tillsyn kommer det alltid att finnas en risk för stölder av sprängmedel, särskilt om det finns individer med insyn som har kriminella avsikter. Denna aspekt av brottsförebyggande arbete är oerhört komplex och

kräver att vi som bransch fortsätter att vara vaksamma och proaktiva.

Vår ståndpunkt är klar: alla åtgärder måste balansera mellan att förebygga brott och att inte överbelasta de seriösa företagen med överdriven byråkrati. Vi behöver en gemensam ansträngning från alla berörda parter för att skapa en säker och rättvis arbetsmiljö för våra medlemmar.

Med hopp om en trygg och framgångsrik framtid.

*Jan Johansson
VD BEF
jan@bef.nu*

(Nya) Entreprenadindex E 84 April 2023 - April 2024

112	Bergarbeten (Markarbeten)	0,7 %
211	Jord- och bergterrassering	0,7 %
411	Sprängningsarbeten (Bergrum o tunnlar)	0,7 %
3011	Arbetslöner, Bygg + Anl.avtalet	0,8 %
3015	,Väg- och banavtalet	0,8 %
3016	,Underjord	0,8 %
4011	Tjänstemannalöner	0,7 %

För mer information och hjälp ring föreningskontoret.
Äldre Index hittar ni på www.byggindex.scb.se

Bergmaterialindex

2015	2016	2016	2016	2016	2017	2017	2017	2017	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2021	2022
kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	kvartal 1**	kvartal 2**	kvartal 3**	kvartal 4	kvartal 1	kvartal 2	kvartal 3	kvartal 4	jan
120,0	120,1	120,9	122,5	122,5	122,5	123,4	125,0	125,0	124,8	125,6	127,2	127,2	127,2	128,1	129,8	129,8	129,8	129,8	129,8	129,8	133,8	133,8	133,8	133,8	133,8
123,8	124,2	125,4	125,5	125,6	127,9	128,4	129,1	129,3	129,1	130,6	131,3	132,5	134,4	136,3	136,6	136,4	134,8	133,7	134,2	133,5	134,2	134,8	135,7	137,3	139,6
107,2	106,7	106,7	106,8	107,0	107,9	108,6	109,0	109,4	110,5	111,6	112,5	113,2	114,8	116,3	116,7	117,4	118,5	119,0	119,1	119,0	120,0	121,4	123,4	125,1	125,6
119,4	119,8	121,9	122,1	122,6	123,2	124,6	125,1	126,0	126,9	128,9	129,7	130,1	130,5	132,4	132,7	132,9	133,2	132,3	132,4	133,0	135,0	135,6	137,2	139,3	141,9
105,4	105,9	105,9	110,2	110,3	117,4	113,6	116,5	117,5	117,8	119,9	125,0	132,8	144,1	136,0	128,8	129,4	129,6	115,0	109,0	120,1	117,0	125,4	130,0	162,0	211,9
111,8	108,1	115,5	117,4	123,6	126,8	124,6	121,8	128,7	132,4	140,9	145,7	148,1	143,5	148,5	146,4	148,0	144,1	124,4	126,9	125,8	139,5	145,6	157,9	174,6	185,9
98,1	96,4	96,6	98,0	99,3	102,3	104,6	104,7	104,9	107,0	110,0	111,9	112,6	111,4	113,4	113,4	113,6	112,0	111,9	110,4	111,3	113,9	119,4	127,7	135,2	137,2
6,1	5,8	5,5	5,2	4,9	5,2	5,4	5,2	5,2	5,3	5,3	5,3	6,1	6,1	6,1	6,0	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,8	6,8	6,8	6,4	6,8
108,6	108,5	109,2	109,4	109,8	110,3	111,0	111,6	111,9	112,1	113,0	113,9	114,3	114,2	115,3	115,8	116,2	115,8	115,4	116,5	116,5	117,1	117,6	118,4	119,9	121,8
100,9	100,4	101,5	102,4	103,2	104,5	105,2	105,6	106,4	107,3	109,3	110,8	111,6	111,8	113,1	113,3	113,6	113,2	111,1	111,1	111,5	114,2	116,2	119,3	123,5	126,9

2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2024	apr 2024*	apr 2024*		
feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	apr 2023	
133,9	133,9	133,9	133,9	136,9	136,9	136,9	136,9	136,9	136,9	137,0	136,9	136,9	136,9	136,9	142,6	142,6	142,6	142,6	142,6	142,6	142,7	142,7	142,7	142,7	0,0	4,2		
138,8	140,0	142,5	143,4	144,9	146,9	147,0	149,6	151,8	152,1	153,6	156,8	155,1	156,8	157,7	158,4	158,9	160,6	160,7	160,8	161,6	162,0	162,5	163,7	163,5	163,9	164,1	0,1	4,1
128,6	128,6	128,6	134,9	134,9	134,9	140,6	140,6	140,6	142,6	142,6	142,6	155,9	155,9	155,9	159,0	159,0	159,0	160,9	160,9	160,9	163,8	163,8	163,8	163,0	163,0	0,0	4,6	
143,6	144,9	146,8	148,2	149,4	150,1	150,4	152,0	155,4	156,7	155,9	157,5	158,4	158,1	156,7	158,8	159,1	159,4	160,8	161,7	161,5	161,2	160,4	158,7	158,4	158,4	159,5	0,7	1,8
211,9	211,9	206,1	206,1	206,1	229,0	229,0	229,0	337,3	337,3	337,3	413,6	413,6	413,6	210,8	210,8	210,8	204,1	204,1	204,1	175,6	175,6	175,6	180,9	158,1	165,9	158,9	-4,2	-24,6
198,6	220,1	231,3	222,7	239,2	243,2	227,5	225,5	248,7	240,9	223,8	225,2	214,7	207,0	202,0	191,8	196,7	200,4	217,9	234,3	232,1	220,7	206,9	170,1	172,6	170,3	171,4	0,7	-15,2
138,9	141,1	146,8	152,9	155,3	155,3	154,7	152,3	151,9	150,8	149,7	149,4	148,6	149,7	151,2	152,7	151,7	151,8	151,2	148,8	149,9	149,4	147,9	146,2	144,8	146,2	147,8	1,1	-2,3
6,8	6,6	7,0	8,3	8,8	10,4	10,3	11,5	11,8	12,2	13,4	15,2	16,4	16,5	17,5	17,4	17,5	18,1	18,3	18,1	18,8	19,3	19,0	18,9	19,0	19,0	18,7	-1,7	7,0
121,2	122,2	124,4	125,1	126,5	128,2	128,3	130,6	132,5	132,8	134,1	136,9	135,3	136,8	137,6	138,2	138,7	140,2	140,2	140,3	141,1	141,4	141,9	142,9	142,7	143,0	143,2	0,1	4,1
128,7	131,0	133,3	135,0	137,7	139,2	138,8	138,9	144,6	144,4	143,2	146,3	147,4	147,2	141,0	141,3	142,8	143,2	144,9	145,9	145,2	144,7	143,4	140,4	139,5	139,9	140,2	0,2	-0,6

*) Beräknat på indextal med flera decimaler
**) SCB har inte beaktat Coronarelaterade stödåtgärder

Ny metod för beräkning
R) Rättat

Nå längre – överträffa förväntan

Upptäck nya Sandvik Dino™ DC420Ri, en ännu mer produktiv och hållbar topphammarborrigg för hålstorlekar 51–76 mm. Bomsystemet har det största täckningsområdet i borrhiggskategorin och den kraftfulla bergborrmaskinen RD414 på 14 kW möjliggör borrhning med hög kapacitet och hål upp till 14 meter.

Nya Dino™ DC420Ri har en bredare undervagn för förbättrad stabilitet och är utrustad med en kraftfull steg V-motor för lägre utsläpp. Ljuddämpad matarbalk, karusellstånghantering samt enhåls-automation för ökad produktivitet finns som tillval. Hör av dig till oss så berättar vi mer.

Översyn av lagen om explosiva varor för förbättrad hantering och tillsyn

Regeringen har initierat en omfattande översyn av lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) för att stärka tillståndsgivningen och tillsynen över explosiva varor. En särskild utredare har fått i uppdrag att bistå Försvarsdepartementet i detta arbete, med syftet att minska kriminellas tillgång till sprängmedel och att effektivisera tillsynen över tillståndspliktig verksamhet. Utredningen ska vara klar senast den 20 december 2024.

Bakgrund och behov av översyn

Sverige har de senaste åren upplevt en alarmerande ökning av sprängdåd, särskilt kopplade till kriminella konflikter. År 2023 registrerades 156 fall av allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning, vilket är en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Polismyndigheten har rapporterat att kriminella nätverk har god tillgång till explosiva varor, vilket har lett till beslag av flera ton tillståndspliktiga varor under året.

Den nuvarande lagstiftningen, som främst fokuserar på att förebygga olyckor, är inte tillräcklig för att hantera den ökade brottsligheten. Därför behövs en reglering som både förebygger olyckor och effektivt motverkar illegal hantering av explosiva varor.

Tidigare lagändringar

Historiskt har ansvaret för tillståndshandlingen av explosiva varor genomgått flera förändringar. I början av 2000-talet föreslog Polisverksamhets-

utredningen att detta ansvar skulle flyttas från Polismyndigheten till kommunerna, en rekommendation som regeringen följde vid införandet av LBE 2010. Sedan dess har ytterligare skärpningar införts, bland annat ökade lämplighetskontroller och förkortade giltighetstider för tillstånd.

Den senaste skärpningen trädde i kraft den 1 januari 2024, då minimistraffen för grova brott mot tillståndsplikten höjdes. Dessutom infördes i juli 2023 en ny straffskärpningsbestämelse i brottsbalken som fokuserar på våldsamma kriminella uppgörelser med användning av sprängmedel.

Uppdragets huvudsakliga delar Tillståndsgivning

Utredaren ska analysera och föreslå hur tillståndshandlingen för explosiva varor kan göras mer ändamålsenlig och likvärdig. Detta inkluderar en analys av möjligheten att införa personliga tillstånd, liknande de för vapen och ammunition. Målet är att säkerställa att den

som får tillstånd har ett tydligt ansvar och att tillståndsprövningen är enhetlig oavsett vilken kommun som utfärdar den.

För närvarande hanteras tillståndsfrågorna av både kommunerna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), beroende på typ av hantering. Utredaren ska överväga hur denna ansvarsfördelning kan optimeras och om det behövs ökad samordning mellan myndigheterna.

Tillsyn

En effektiv tillsyn är avgörande för att förebygga illegal hantering av explosiva varor. MSB har hittills haft i uppgift att samordna tillsynen, men återkommande rapporter visar att kommunernas tillsynsarbete har betydande brister. Utredaren ska därför analysera hur tillsynen kan förbättras, inklusive möjligheten att införa standardiserade förfaranden och ökad dokumentation.

Utredaren ska också överväga om MSB bör få utökade befogenheter eller

WWW.SSE-SVERIGE.SE
0587-145 50

SSE Sverige AB

"En innovativ sprängmedelsleverantör i världsklass med den mest flexibla servicen och bästa personalen"

SSE är en väletablerad civil sprängmedelsleverantör på marknaden, med:

- Utomordentligt högkvalitativ och flexibel service
- Mycket kompetent och kunnig personal
- Lagerhållning och leverans av sprängmedelsprodukter
- Laddning och genomförande av salvor

Genom detta uppfyller vi kundernas behov och överträffar deras förväntningar. Många anser att SSE har marknadens bästa sortiment och service!

Välkommen till en komplett leverantör av civila sprängmedelsprodukter.

om en annan statlig myndighet bör ta över ansvaret för att följa upp kommunernas tillsynsarbete, liknande modellen i lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Myndighetssamarbete och informationsdelning

För att stärka tillståndshandlingen och tillsynen föreslås ökat samarbete mellan myndigheter. Det nya nationella tillståndsregistret för explosiva varor, som införs i juli 2024, kommer att vara ett centralt verktyg för detta ändamål. Utredaren ska undersöka hur detta register bäst kan användas för att förbättra samordningen och tillståndshandlingen.

Inhämtning av kunskap och erfarenheter

Utredaren ska bedriva sitt arbete utåtriktat och inhämta kunskap, erfarenheter och synpunkter från följande myndigheter och organisationer:

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Arbetsmiljöverket
- Domstolsverket
- Försvarsmakten
- Fortifikationsverket
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Polismyndigheten
- Sveriges Kommuner och Regioner

Vidare ska utredaren beakta arbetet inom nationellt forum för sprängämnessäkerhet och hämta in synpunkter från relevanta branschorganisationer som Bergsprängning-entreprenörernas förening (BEF), Kompetenscentrum för Energetiska Material (KCEM) och Byggföretagen. Om nödvändigt ska utredaren även hämta in synpunkter från andra berörda myndigheter och aktörer samt inhämta kunskap och erfarenheter från andra länder.

Förslag och konsekvenser

Utredaren ska lämna nödvändiga författningsförslag och analysera konsekvenserna av dessa, inklusive eventuella kostnadsökningar för det allmänna. Om kostnadsökningar förväntas, ska förslag till finansiering presenteras. Utredaren ska också beakta pågående arbete inom Regeringskansliet och säkerställa att förslagen är förenliga med EU-rätt och Sveriges internationella åtaganden.

Sammanfattning

Syftet med denna översyn är att skapa en robust och säker hantering av explosiva varor som både förebygger olyckor och effektivt motverkar brottslig verksamhet. Genom att förbättra tillståndsgivningen och tillsynen hoppas regeringen kunna minska våldet i samhället och öka tryggheten för allmänheten. Utredningens resultat förväntas ge konkreta förslag på hur regelverket kan stärkas för att uppnå dessa mål.

NITRO CONSULT

Nitro Consult är specialiserade inom berg-, spräng- och vibrationsteknik samt omgivningspåverkan. Nitro Consult arbetar i projektets alla faser från idé via förstudie, systemhandling, detaljprojektering, byggledning och kontroll fram till besiktning och uppföljning. Nitro Consult utför uppdrag i hela Sverige.

www.nitroconsult.se

Revidering av MSBFS 2019:1

Samtidigt som Regeringen tillsatt en utredning för översyn av lagen om brandfarliga och explosiva varor pågår en hel del andra aktiviteter hos våra myndigheter, framförallt MSB. Bland annat införandet av ett nationellt tillståndsregister, NATEV och revidering av föreskrift om hantering av explosiva varor.

Tanken från början var att arbetet med föreskriften skulle vara klart 2023 men på grund av ett stort antal remissvar och synpunkter krävdes det en omarbetning. Nu är det en ny remissutgåva som ska vara besvarad senast 20 augusti 2024. Nedan följer en sammanfattning av de ändringar och/eller tillägg som främst berör bergsprängningsentreprenörer. Remissen i sin helhet finns på MSB:s hemsida. Undertecknad tar gärna emot synpunkter eller frågor fram till den 15 augusti.

1 kap. 8 §

Explosiv vara för civilt bruk som på grund av funktionsfel eller hanteringsfel inte har förbrukats vid användning ska destrueras utan onödigt dröjsmål efter upptäckt av varan.

2 kap. 2§

Den som använder explosiva varor i en annan kommun än den kommun som har provat tillståndet till användning, ska senast tre dagar i förväg, eller om detta inte är möjligt i vart fall innan användning påbörjas, anmäla till den kommun där användning ska ske.

3 §

Den som har tillstånd att använda explosiva varor får destruera de explosiva varor som omfattas av tillståndet och som härrör från användningen eller påträffas vid användningsplatsen.

4 §

Tillstånd till överlåtelse krävs inte vid återlämning av explosiva varor till åter-

försäljaren eller vid överlämning av explosiva varor för destruktion hos dem som har tillstånd till destruktion.

5 kap 2 §

Utredningen ska dateras och revideras inför varje förändring av verksamheten som kan leda till förändrade risker. Åtgärd som tagits fram i utredningen för att förebygga olyckor och obehörigt förfarande ska implementeras.

7 kap. 3 §

Kravet på registerhållning gäller inte när explosiva varor som på grund av funktionsfel eller hanteringsfel vid användning inte förbrukats.

8 kap. Kompetenskrav.

Generella kompetenskrav på föreståndare.

1 §

Föreståndare ska ha god kunskap om

- egenskaper hos och risker med de explosiva varor som hanteras.
- åtgärder för att minimera riskerna i hanteringen och
- de regler som berör hanteringen.

Specifika kompetenskrav på föreståndare.

2 § Utöver kraven i 1 § ska föreståndare för överlåtelse av explosiva varor ha god kunskap om tillståndskrav och åldersgräns för de explosiva varor som överläts.

3 §

Utöver kraven i 1 § ska föreståndare för sönderdelning av berömde explosiv vara ha motsvarande kunskap som gäller för sprängarbasen enligt 6 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2007:1) om sprängarbete samt allmänna råd om tillämningen av föreskrifterna.

9 kap. 14 §

Vid in- och utlämning av explosiva varor ska det finnas rutin för att kontrollera mottagarens behörighet samt typ och mängd explosiva varor.

30 §

Ett förråd för tillståndspliktig förvaring ska ha utrustning för brandsläckning som är lämplig för att bekämpa mindre bränder i förrådets närhet.

42 §

Den som har tillstånd till förvaring ska minst tre dagar i förväg anmäla det till den kommun där den tillfälliga förvaringen ska ske.

43 §.

Om ett uppehåll i verksamheten görs och detta varar mer än tre dagar ska de explosiva varorna i flyttbart förråd återföras till ett fast förråd alternativt att de explosiva varorna är under ständig övervakning av personal eller av larm som innefattar utryckning av personal från ett bevakningsföretag eller liknande.

LÄRARE I BERGTEKNIK

Spångbergsgymnasiet söker lärare inför hösten 2024 för blivande bergborrhare och bergsprängare. För mer information, kontakta rektor Linda Karlsson. linda.karlsson@filipstad.se Tel 0590-611 56

Spontanträff

En eftermiddag i mars samlades några av våra medlemmar (och andra) till en mindre sammankomst på stadshotellet i Växjö.

Ända sedan BEF bildades har ambitionen varit att hålla medlemsträffar på olika orter runt om i landet. Det har också genomförts vid ett antal tillfällen men har då varit större samlingar, företrädesvis i våra större städer. För två år sedan anordnade vi istället en enklare träff i Växjö med framför allt deltagare från mindre medlemsföretag i regionen. Utfallet var väldigt lyckat och vi bestämde efter detta att vi skulle försöka genomföra liknande träffar runt om i landet. Ambition är en sak och genomförande en annan. Vi var på gång under förra året, men tyvärr lyckades det inte, främst beroende på hög arbetsbelastning hos de företag som var aktuella.

Eftersom Växjöträffen var uppskattad fanns önskemål om att göra detta igen. Sagt och gjort, och en eftermiddag i mars samlades vi ännu en gång på stadshotellet i nämnda stad. Denna gång var det MJ Bergsprängning med Mats Johansson, Adrianssons Bergentreprenad med Stefan Adriansson, Martin Andersson från Ducimus, Catharina Nilsson, mer känd som Lisa från Lisas Bergsprängning, Karl-Johan Ugarph och Pierre Olsson från Bergbolaget, samt Elias Wärnefjord från Wärnefjords Bergteknik och Andrea Håkansson från Norconsult som visserligen

inte är medlemmar (ännu) men som givetvis var välkomna ändå.

Undertecknad inledde med att berätta lite om vad som händer inom lagstiftningen kring explosiva varor eftersom det är ett ytterst aktuellt ämne som kommer att påverka alla berörda framöver. Efterföljande diskussioner kom att handla mycket om detta och vad man kan göra för att minska problemet med att vår bransch emellanåt blir smutskastad, framför allt i viss media, för att vi påstås inte ha koll på vårt sprängämne. Bland annat som behandlades var all-

männa frågor om hur lågkonjunkturen påverkat förutsättningarna för olika projekt. Sammanfattningsvis kunde vi nog alla konstatera att det trots allt inte är så illa som man skulle kunna tro.

Som avslutning på en trevlig eftermiddag hade vi en gemensam middag där diskussionerna givetvis fortsatte.

Stort tack till samtliga närvarande, och för egen del kan jag konstatera att det är väldigt givande att träffas så här under avslappnade former där vi alla lär känna varandra bättre och dryfta både problem och möjligheter.

CME

Slipmaskiner • Slipstift • Gruvlampor

Borrhålsplugg • Fördämningsmattor

Slipskivor • Skjutkabel • Borrkronor

Borrstål • Slangar • Märkfärg

Dammsugarpåsar • Skyddskläder

Gruvstövlar • Tillbehör

Serviceverkstad med demomaskiner

Rapport från Årsstämman 2024

Den 19 april 2024 samlades medlemmarna för vår årliga föreningsstämma på Jayc'z hotell i Göteborg. Det blev en dag fylld av både viktiga beslut och trevligt umgänge.

Förmiddagen Stämmoförhandlingar

Stämman inleddes med sedvanliga förhandlingar där bland annat årets styrelse valdes. Den nyvalda styrelsen består av följande personer:

- Mikael Sjökvist, Berg och Byggteknik (ordförande)
- Lars Kvarnvik, Värnamo Sprängtjänst
- Bo-Gunnar Andersson, BoMa Entreprenad
- Klas Myremark, Myremark Bergsprängning
- Martin Andersson, Ducimus
- Sten Åkesson, Stens Bergborrning
- Catharina Nilsson, Lisa's Bergsprängning
- Nils-Petter Nilsson, Norrbottens Bergteknik
- Mathias Moilanen, NCC Industry (ny för året)

Vi hälsar Mathias varmt välkommen till vår styrelse och vi är övertygade om att han kommer att vara en stor tillgång.

Efter de formella förhandlingarna var det dags för en gemensam lunch. Efter lunchen berättade Jan Johansson om föreningens verksamhet under det gångna året. Han lyfte fram både fram-

gångar och utmaningar, och det blev tydligt att föreningen har haft ett händelserikt år. Inte minst beroende på turbulens hos våra myndigheter och politiker när det gäller lagar och föreskrifter.

Som avslutning på dagen fick vi lyssna till ett föredrag av Sofia Thunberg

som handlade om AI och robotar. Ämnen som är aktuella än någonsin och som med all säkerhet kommer att påverka oss alla, både i yrkeslivet och privat.

Eftermiddagen erbjöd en välbehövlig paus där deltagarna kunde njuta av hotellets fantastiska faciliteter. Framförallt spaanläggningen med en fantastisk utsikt över Göteborg.

Kvällens Festligheter

Dagen avslutades med en välsmakande middag som bjöd på både god mat och trevligt sällskap. Under middagen fortsatte samtalen från dagen och det var tydligt att gemenskapen inom föreningen är stark. Kvällen erbjöd också en möjlighet att socialisera under informella former, vilket uppskattades av alla närvarande.

Sammanfattning

Årets föreningsstämma på Jayc'z hotell var en lyckad tillställning. Vi blickar nu framåt mot ett nytt verksamhetsår med en stark och engagerad styrelse. Tack till alla som deltog och bidrog till att göra denna dag minnesvärd. Vi ser fram emot att fortsätta utveckla vår förening tillsammans med er alla.

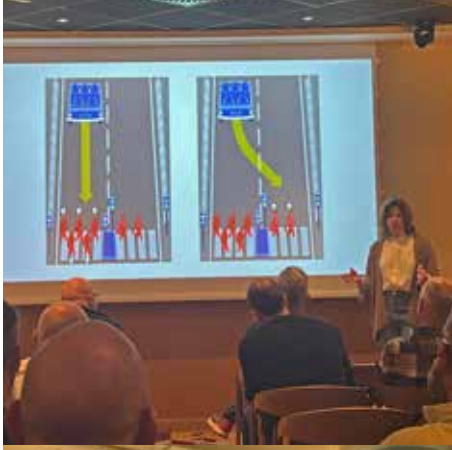

SUPER WEDGE

Sveriges ledande
bergspräckare

RBT
Rockbreaker Tools AB

www.rockbreakertools.se

BERGMA
MAKE OUR ROADS SAFER

SPRÄNGMATTOR

**12x3,40m
3 ton !!**

+47 920 34 482 / j.kraszewski@bergma.pl
WWW.BERGMA.PL / WWW.BERGMA.NO

Se Bergma mattor i bruk

Borr & Spräng

Årets upplaga av Borr & Spräng genomfördes, som vanligt, i strålande solsken med trogna utställare och besökare.

Aronsborgs konferensanläggning har varit platsen för samtliga mässor som anordnats, med ett undantag. Att vi återkommande varit gäster på hotellanläggningen gör att det mesta fungerar tämligen smärtfritt när det gäller hela evenemanget. Alltifrån uppställning av tält och montrar, med allt vad det innebär, till måltider och övriga kringarrangemang.

Det tåls att upprepas att våra utställare som återkommer varje år samt även några nytilkomna, är grunden för att det ska bli den mässa som vi under alla år propagerat för -Den lilla mässan där branschens viktigaste leverantörer samlas och träffar sina kunder och de som använder deras produkter.

Att mässan också är en viktig samlingsplats för såväl medlemsföretag och andra entreprenörer gör inte saken sämre. Här ges utmärkta tillfällen att träffa sina branschkolleger för att knyta kontakter och utbyta erfarenheter.

Sedvanligt var det också utdelning av det stipendie som BEF och Sandviker till en elev från Spångbergsgymnasiet i Filipstad. Eftersom det bara var två elever på bergarbetarutbildningen detta år beslutades att dessa fick dela på stipendiet.

Kvällens festmåltid var ännu en gång en av höjdpunkterna med välsmakande mat och dryck och fantastisk underhållning av Showkanalens niomannaband.

Under middagen delades också priset Årets Bergentreprenör -RG Award ut. Årets pristagare blev Kenneth Svensson från RG Bergkonsult AB. Se separat artikel på sid 16-20.

För de som efter middagen var mer festsugna var hotellets nattklubb öppen där musiken gick i hårdrockens tecken med bandet The Palth.

Summeringen av årets Borr & Spräng blir att det är en mycket trevlig

tillställning som fyller en viktig funktion för både utställare och besökare. Ska man vara lite kritisk så är det tyvärr på det viset att det kommer lite för få spontana besökare under dagen som inte är förämnade. Vi kommer nu att utvärdera årets upplaga och se över vilka förbättringar vi kan göra inför framtida mässor.

Stort tack till alla utställare och övriga deltagare och besökare.

**A complete rock service
People make
the difference**

Nobody gives a better
blasting performance...

Hugelsta, 635 02 Eskilstuna.
Tel: 016 13 90 77 Fax: 016 12 87 10

EPC-SVERIGE **EPC**
GROUPE

The Equipment

The Shotfirer

The Team

Kenneth Svensson från RG Bergkonsult AB utsedd till Årets Bergentreprenör

Kenneth Svensson,, har blivit utnämnd till Årets Bergentreprenör. Priset, som också kallas RG Award instiftades av Rune Gustafsson 2004, Rune var den starkast drivande kraften till att BEF bildades och hans insatser består i utdelningen av detta pris.

Runes kriterier för att uppfylla utmärkelsen bestod av tre sammanfattande punkter, nämligen:

- Entreprenörskap.
- Helhetssyn, dvs förmågan att förstå nödvändigheten av såväl tekniska, ekonomiska och sociala parametrar i företagandet.
- Välenommerad över tid hos samtliga branschintressenter.

Ovanstående beskrivning stämmer mycket väl in på Kenneth och hans företagande.

Kenneths resa började 1975 då han började Atlas Copcos verkstadslinje på gymnasiet, där man blev anställd och fick en liten lön under gymnasietiden. Efter det första året på gymnasiet fortsatte utbildningen med de praktiska delarna som Kenneth gjorde på Service- och säljbolaget Atlas Copco Svenska

Kenneth Svensson

BEF erbjuder kursen bergsprängning för beställare.

Kursen är en heldag.
Kan arrangeras på valfri ort.

Bergsprängning för beställare!

De beställare som upphandlar bergsprängning i ett projekt bör ha grundkunskaper om vad bergsprängning handlar om. I denna kurs förmedlar vi kunskap om vad den som köper bergsprängning ska tänka på. Kursens innehåll belyser bland annat regelverket kring sprängning och sprängämne, dolor, samt förfrågningsunderlag och omgivningspåverkan.

För information och bokning, kontakta oss
anette@bef.nu

Försäljning AB i Nacka.

Efter att ha avslutat den treåriga utbildningen fortsatte Kenneth på service-sidan och började som 20-åring resa en hel del i jobbet.

Det blev sedermera ett uppehåll för militärtjänstgöring i flottan som skrov-mekaniker innan han återvände till Atlas Copco, 21 år gammal som service-tekniker i fält, bla. i Bolidengruvorna och serviceverkstaden i Skellefteå. Detta arbete ledde till att han bosatte sig i Skellefteå under ett år, men flög ganska ofta hem till Stockholm på helgerna.

Internationella uppdrag

En möjlighet dök upp när Kenneth fick ett uppdrag i Indonesien på Java, där han servade och reparerade Atlas Copcos bormaskiner och kompressorer på ett vattenkraftverk. Efter två år i Atlas Copcos tjänst i kraftverksprojektet bad Skanska som höll i projektet Kenneth stanna i ytterligare två år, vilket han gjorde.

Vid återkomsten till Sverige återvände han återigen till Atlas Copco, nu till Rock Drilling Tools, där han fick en kontorsroll som han inte trivdes särskilt bra i.

Kenneth sökte sig därefter till ABV Rock Group för projekt i Saudiarabien, men det blev inget av med det utan Ken-

neth åkte istället dit för Atlas Copcos räkning och jobbade på ABV's projekt i Saudiarabien.

1989 skrev han på ett kontrakt för att arbeta i Saudiarabien, en tidpunkt som också sammanföll med att han träffade sin blivande fru Anneli. Kenneth var ju då självklart kluven till utlandsjobb och en flickvän kvar i Sverige. Han åkte hem var tredje månad och var hemma cirka 2 veckor, så förhållandet med Anneli fungerade någorlunda, trots allt. Arbetet i Saudiarabien var intensivt med 6-dagarsveckor och långa arbetsdagar. Till råga på allt så bröt också Kuwaitkriget ut när han var där nere. Strax innan krigsutbrottet bodde Kenneth i Riyadh men flyttade pga av projektet till Jeddah där kriget inte märktes lika tydligt.

Det var ändå en dramatisk tid med täta telefonkontakter med Anneli hemma i Sverige.

Tillbaka i Sverige och framgångar med eget företag

Efter hemkomsten till Sverige arbetade Kenneth en kortare tid i Kiruna med att starta upp Atlas Copcos nya underjordsmaskiner, och fick då en förfrågan om han ville ta hand om serviceverkstaden i Stockholm, vilket han tackade ja till och då blev verkstadschef. Senare blev Kenneth servicechef för Nacka, Skellefteå

och Göteborg och ingick de sista åren i ledningsgruppen för säljbolaget.

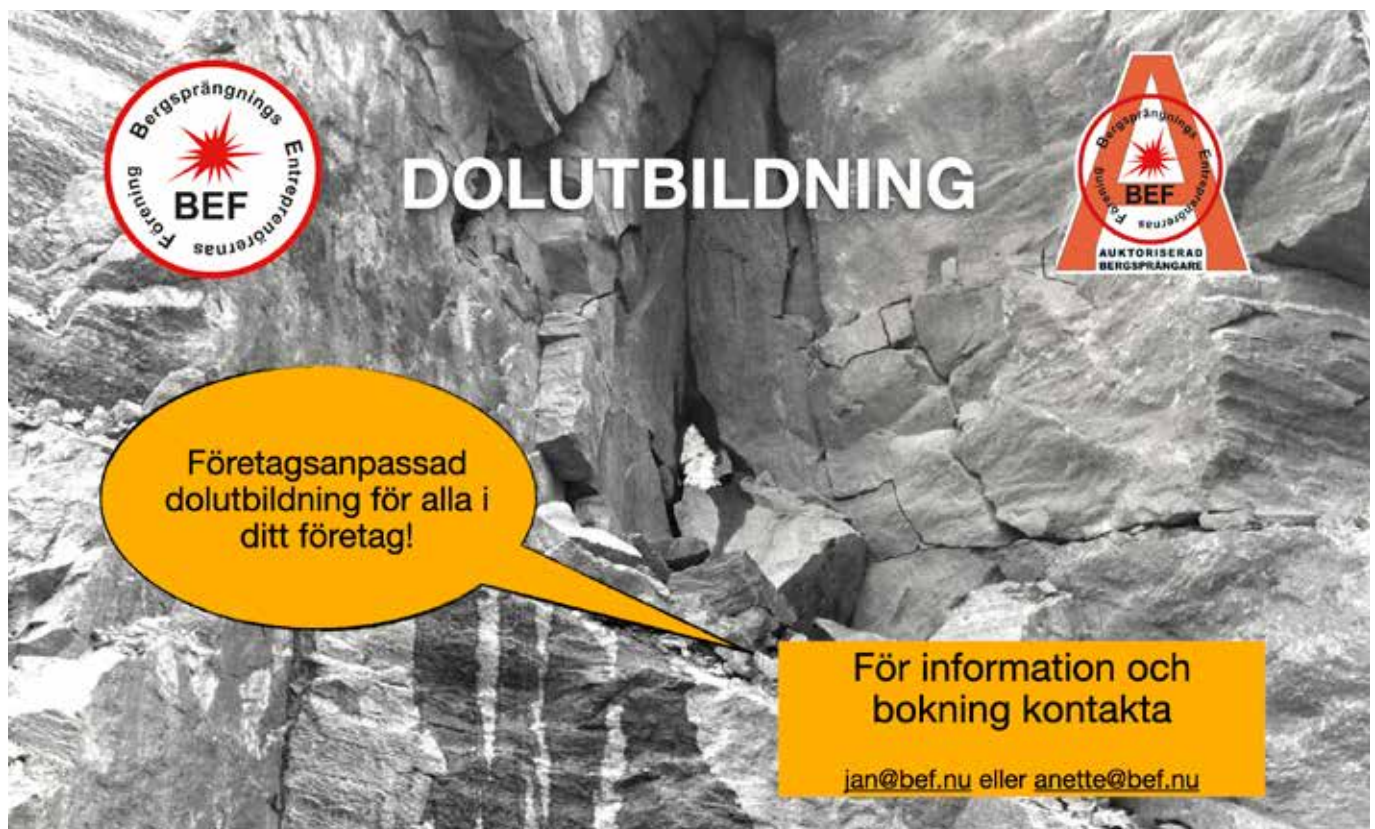
Det innebar mycket arbete och även på det privata planet med husbygge och barn. Tanken på att göra något annat började att gro. Möjligheten dök upp när han träffade Klas Goliats, dåvarande delägare av RG Bergkonsult AB, som ville sälja företaget. Kenneth köpte RG Bergkonsult 2001, vilket följdes med köp av Schakt och Sprängning från Skanska. Företaget växte och inkluderade även senare förvärv av Pite Bergsprängning AB. RG Bergkonsult och Shakt och Sprängning bestod vardera av 5-6 man och tillsammans med alla tre bolagen blev det en personalstyrka på cirka 20 personer. Vid denna tidpunkt kände Kenneth och Anneli att det var väldigt mycket arbete och alltför spritt geografiskt.

Wolgan Carlsson, dåvarande ägare av Norrbottens Bergteknik AB, och en av BEF's tidigare styrelseordförande kom i kontakt med Kenneth och de två kom överens om att Norrbottens Bergteknik köpte inkråmet i Pite Bergsprängning och tog över personalen.

Generationskifte och framtidstro

Sedan har det rullat på genom åren med både med och motgångar för RG Berg-

Forts på sid 18

DOLUTBILDNING

Företagsanpassad dolutbildning för alla i ditt företag!

För information och bokning kontakta
jan@bef.nu eller anette@bef.nu

Forts från sid 17

konsult. En viktig milstolpe för företaget och Kenneth blev det när Nike Hermans anställdes i företaget 2010. Nike gick en YH utbildning på Nackademin inom anläggning med inriktning mot berg och kom via BEF i kontakt med Kenneth när hon skulle göra sin praktik. Efter skolan fick hon anställning hos Kenneth omgående. Nike blev med tiden alltmer betydelsefull för Kenneth och företaget. Från att Nike varit ute på projekten och borrar och sprängt är fördelningen numer 50/50 mellan kontoret och ute i verkligheten.

Eftersom Kenneth och Anneli kommit upp i den åldern då man börjar tänka på nästa generation som ska driva verksamheten vidare föll det sig naturligt att Nike är en lämplig kandidat. I ett företagande kan det vara tryggt att man har en kollega i bolaget och frågan kom då att hamna hos en annan av de anställda, nämligen Jakob Parrman. Jakob har även han kommit in i företaget via en praktikplats när han gick på Stockholms byggtkniska gymnasium i Kista, också han med inriktning mot berg (en

utbildning som, tyvärr, numera är nedlagd).

För att generationsskiftet ska bli så smidigt som möjligt har man nu bildat ett nytt bolag, RG Berg & Mark, som successivt ska ta över verksamheten. Efter sommaren kommer all verksamhet bedrivs i det nya bolaget. Kenneth kommer att finnas kvar på ett hörn och stötta Nike och Jakob när det finns behov. Nike, som är 34 år och Jakob som är 25 år ser ljus på framtiden. Båda ser att ökade krav och regler kräver mer administration, något som även gäller för mindre företag. Det största problemet ser de dock i att rekrytera fler unga människor till branschen.

Allt är inte jobb

Även om mycket cirkulerar kring arbetet så finns det ju trots allt en privat del som är nog så viktig för att livet ska fungera. Jag frågar av den anledningen vad man gillar att göra utanför arbetstid.

Kenneth och Anneli gillar att segla, så det blir mycket av en varan på sommarhalvåret tillsammans med ett lant-

ställe på Gräsö. På vintern blir det en hel del skidor då man har en lägenhet i Åre. Och, givetvis en hel del umgänge med sonen Marcus som har hunnit att bli 30 år gammal.

Nike, som är småbarnsförälder till två tjejer, 4 och 5 år gamla, har givetvis fullt upp med allt vad det innebär. Men, familjen åker så ofta de kan till Hälsingland där Nike har sina rötter.

Jakob, som först säger att bergsprängaryrket är det bästa som finns har en hel del andra intressen också. Det blir mycket golf och att gå och se på fotboll. Sportintresset är överhuvudtaget väldigt stort och, självklart umgås med kompisar.

Sammanfattande ord

Kenneth Svensson: ”Det har varit en lång resa med många utmaningar och lärdomar. Att få detta pris är ett bevis på det hårda arbete och den passion jag har för branschen. Jag är stolt över att kunna lämna över till en så kompetent och engagerad ny generation.”

Sugen på något nytt och spännande?

Då är kanske **Bergarbetare** din nya framtid!

Utbildningen är på 48 veckor, 1.200 poäng, och läses varierat i Uppsala och Hedemora.

I utbildningen får du lära dig grunderna för bergarbetare med anläggningsprocess, bergarbeten, bergborrning, bergsprängning och mycket mer...

Ca 50% av utbildningstiden är förlagd till APL (praktik) med möjlighet till att vara inom bl.a. anläggningsbranschen, bergsprängningsföretag, krossverksamhet och gruvindustrin.

Förutsättningarna för anställning och lönebild är god i branschen, ta chansen och testa något nytt!

[Vad innebär yrket bergarbetare?](#)

[För mer info och ansökan:](#)

Anneli Svensson: Anneli har också varit en integrerad del av företaget och har bland annat hanterat löner och fakturering. Utan hennes stöd och engagemang hade det inte fungerat för vare sig Kenneth eller företaget.

Jakob Parrman: ”Bergsprängning är det bästa yrket som finns. Vi står inför stora utmaningar men också många möjligheter. Att arbeta nära Kenneth och lära från hans erfarenheter har varit ovärderligt.”

Nike Hermans: ”Att få ta över ledarskapet tillsammans med Jakob är en fantastisk möjlighet. Kenneth har varit en stor förebild och mentor för oss, och vi ser fram emot att fortsätta utveckla företaget med hans värderingar i ryggen.”

Forts från sid 19

Kenneth Svenssons karriär är ett lysande exempel på entreprenörskap och engagemang. Han har också varit BEF-trogen och har dessutom varit aktiv i

styrelsen i två omgångar.

Vi gratulerar Kenneth Svensson till utmärkelsen Årets Bergentreprenör och ser fram emot hans fortsatta

bidrag till branschen samt ett gott samarbete med Nike och Jakob i RG Berg & Mark AB.

VI HJÄLPER DIG LYCKAS MED DINA PROJEKT

HOS OSS HITTAR DU ALLT DU BEHÖVER FÖR DITT SPRÄNGNINGSARBETE:

- SPRÄNGMEDEL
- TÄNDMEDEL
- ELEKTRONISKA INITIERINGSSYSTEM
- DIGITALA LÖSNINGAR
- TEKNISK SERVICE

Orica Sweden AB

Gyttorp | 713 82 Nora | orica.com
info.gyse@orica.com | 0587 850 00

EPOK 2024: En Förenande Kraft för Branschen

I maj deltog undertecknad i den årliga konferensen EPOK, arrangerad av vår systerorganisation KCEM, som delar gemensamma medlemmar i form av våra sprängämnesleverantörer. Konferensen, hölls lunch till lunch på det vackra Hotell Havsbaden i Grisslehamn.

Bland deltagarna fanns representanter från vapenindustrin, stora gruvföretag och andra medlemmar av KCEM. Programmet var fyllt av intressanta och inspirerande föreläsningar som gav insikter och nya perspektiv. Den kanske mest uppskattade föreläsningen hölls av Joakim Paasikivi från Försvarshögskolan, som gav en djupgående analys av Rysslands världsbild och det pågående kriget i Ukraina. Hans presentation var både informativ och tankeväckande, och väckte stort intresse hos alla deltagare.

Kvällen avslutades med en utsökt middag där deltagarna hade möjlighet att knyta nya kontakter och diskutera relevanta frågor i en avslappnad miljö. Denna sociala samvaro är ovärderlig för att stärka våra professionella nätverk och utbyta erfarenheter.

Vi på BEF och KCEM under lång tid haft ett nära samarbete för att stärka säkerheten kring explosiva varor och har tillsammans bedrivit lobbyarbete mot såväl myndigheter som politiker. Detta samarbete är avgörande för att säkerställa att våra gemensamma medlemmars intressen tas tillvara och att vi tillsammans kan verka för en säkrare och mer korrekt reglerad hantering av sprängämnen.

Vi på BEF vill rikta ett stort tack till KCEM för ett mycket väl genomfört arrangemang. EPOK 2024 visade återigen hur värdefullt det är med sådana plattformar där vi kan mötas, utbyta

erfarenheter och tillsammans arbeta för att stärka vår bransch. Vi ser fram emot

nästa års event och ett fortsatt gott samarbete.

Jan J.

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenscott

 YAMAMOTO

TEL +46 31-799 91 90

E-POST info@yrs.nu

WEB yrs.nu

Beställ sprängskyltar, flaggor & BEF produkter

www.bef.nu/butiken

BEF Butiken

- > Sprängskyltar
- > Sprängflaggor
- > BEF produkter

BEF säljer aluminium-, magnet- och plastskyltar för användning på bl a fordon och sprängämnesförråd, sprängflaggor och BEF jackor. Skicka din beställning via mail med information om produkt, antal och leverans- och faktureringsadress så skickar vi er beställning omgående.

Beställ via mail till anette@bef.nu

Aluminiumskylt Sprängämnesförråd Romb

350 x 350 mm

Pris: 250 kr/st

Aluminiumskylt Sprängämnesförråd Rund

300 x 300 mm

Pris: 250 kr/st

Magnetskylt Fordon Romb

200 x 200 mm

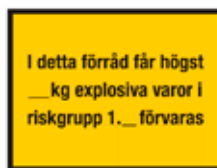
Pris: 100 kr/st

Magnetskylt Fordon Rund

180 x 180 mm

Pris: 100kr/st

Plastskylt Sprängämnesförråd

400 x 300 mm, monteras på insida Pris: 100 kr/st

Sprängflagga Sprängning pågår

180 x 180 mm

Pris: 50 kr/st

BEF Jacka Craft – Herr

Craft Isolate Jacket med BEF logotyp på höger arm. Storlek: M, L och XL

Pris: 800 kr/st

BEF Jacka Craft – Dam

Craft Isolate Jacket med BEF logotyp på höger arm. Storlek: M, L och XL

Pris: 800 kr/st

Nya bestämmelser kring skyltning

Nya bestämmelser kring skyltning av sprängämnesförråd gäller fr o m 2019. Skyltning ska också ske av fordon när man har sprängmedel på fordonet under arbetsdagen. Beställ enkelt de skyltar du behöver i BEF Butiken.

Vad saknar du i BEF butiken?

Tipsa gärna oss kring vilka produkter som du vill se i BEF Butiken, anette@bef.nu. Vi tar fram produkter som våra medlemmar efterfrågar.

www.bef.nu/butiken

Alla priser är exklusive moms 25 %

AMA 26

AMA systemet är ett väldigt viktigt verktyg för att styra kvalitet och kalkylerbarhet avseende professionell entreprenadverksamhet inom bygg och wanläggningsbranschen. Eftersom flertalet av de projekt som handlar om bersprängningsentreprenader regleras utifrån AMA är det av största vikt att innehållet är relevant och applicerbart i praktiken.

Längre tillbaka i tiden ingick BEF i den referensgrupp som uppdaterar AMA vart tredje år. Av oklar anledning så hamnade vi utanför en tid, men återigen är vi delaktiga i detta arbete som nu håller på med nästa utgåva som ska komma ut 2026.

I referensgruppen ingår bland andra representanter från Trafikverket, Ramböll, Skanska, Region Stockholm och, från vår sida, undertecknad och inte minst vår ordförande Mikael Sjökvist som har stor kunskap om tillämpningen av regelverket i praktisk mening.

Det är dessutom glädjande att vi genom vårt deltagande har kunnat vara med och påverka och fått till stånd en del förändringar och förtydliganden som, förhoppningsvis kommer leda till mindre diskussioner och oklarheter ute på projekten.

Jan J.

ExTracer

Austin Powders scanningsystem ExTracer hjälper dig i ditt dagliga arbete att hålla koll på dina produkter oavsett producent.

♦ plockning av order ♦ förbrukning ♦ returer ♦ ompackning ♦ överföringar ♦ historik

Håll koll på lagersaldot och få en överblick av dina produkter på artikel och individnivå, få total kontroll på produkternas förflyttning mellan arbetsplatser och lager.

Du kan lätt göra din inventering med hjälp av din scanner, få koll på hur länge produkterna funnits i lagret samt utgångsdatum på produkterna. Vill du ta reda på vart en specifik produkt senast registrerats, inga problem, med ExTracer kan du gå tillbaka 10 år i tiden för att se vart en specifik produkt förbrukats eller förflyttats.

Slipp handskrivna dokument, skriv ut dina fraktsedlar direkt vid plockning och överföring, använd systemet för faktureringsunderlag, ja fördelarna är många!

Vill ni precis som vi jobba för ett säkrare samhälle, en mer säker hantering och ha kontroll på ert företag kontakta Austin Powder Sweden AB på telefon 070 - 518 16 00

FÖRE KRUTETS TID HETTADES BERG UPP MED ELD SÅ ATT DET BILDADES SPRICKOR SOM UNDERLÄTTADE BRYTNING MED OLIKA VERKTYG. VAD KALLADES METODEN?				BLIR LÖGNHALS? DETALJ- KOLLEN		LITE PÅ LYRAN	KRONO- KRAV PÅ BERGS- MAN	LIGGER I VÄSTER- BOTTEN OCH LÄR HA SVERIGES DJU- PASTE SCHAFT. NAMNET?		
				SIAR- KORT						
				HITTAS KÄRNA					THORS FLYTE- TYG	HÅLLS EFTER
				KASTAS MOT FÅ					FLYGER I LUF- TEN	
				FÖR- BUNDET						
				SVÄNG- OM I SVÄRM						
I VILKEN GRUVA LÄR DET STÖRSTA HÅLET SKAPAT MED DENNA METOD FINNAS?							LAG MED NEW YORK	BYTTA		
PEPES I ÅBERGFILM		HAR SNED SEVÄRDHET		KAN HÄST FALLA I		LIGGER FLITIG	SÄRSPÅR		HÖG HUS- PUNKT	
SPÅR VÅDER		BEVILJADE		BESTÄMT KÖRFÄLT			VARU- KOD			
NÄR STJÄR- NAN SKINER				KLUVEN I SMA- KEN						
LÄKAR- TITEL		KYLA NER		GRÖN		KANAL- LAND				
		BÖR DRA		FÄRS- GÖMMA				RECEPT- MÅTT ÄLV		
				FRONT		FRÅN FÖRVÅ- NAD	ENLIGT LAG	KAN SVÅR- SÅLT		
HÄRVA FRÅN PON- NY- ÖARNA	KLAM- RAR SIG FAST			FEJA- DES				PLANET SÅGS VI HA FEM		
I VILKEN BRUKSORT UTVANNS GULD FÖR FÖRSTA GÅNGEN I SVERIGE? ORTEN DÖPTES OM TILL DETTA NAMN EFTER ATT FYNDET GJORTS.				MÅKINEN					RÜNE- BERGS DUFVA	PLATS PÅ STOL
				GALLA- GEHER				BYGG- HERRE I ROM		
GRUV- LIGT GRUV- LIGA SJUKAN	MALM- PUL- VER	STÖRST I ALBA- NIEN	STAT MED KANSAS		MOBIL- BREV	FRUN I HUSET	ÄR RÄTT- LIKA		FÅR FLITI- GA	
			STAT I STAT	GOD ATT ÄTA						<i>maggan</i>
TV- LINUS- STRECK					NYZEE- LÄNDA- RE				LITET OCH NÅTT	ÅKTE KANA
										HÅLLA SIG UPP- RÄTT
SES I MANEGE ORNE				ELLER FÖR BRITT		BÖR HOTAD SIG		TÄT PÅ UTTER TÖMMA		
GÖR KUSE PÅ BANA	BOR BRED- VID				METOD ATT SKILJA MALM FRÅN GRÄSTEN					
						KAN HAND- LARE HÅLLA	SÅGS PÅ SOCKER- PAKET		TIDIG- ARE	

Av Margareta Andersson

Namn..... Adress..... Postadress.....

Inlämnas senast den 1 september 2024. Adress: BEF, Nya Stadens Torg 6, 531 31 Lidköping. Märk kuvertet Bildkruss. Fem vinnare får var sin trisslott. Det går också bra att ta ett foto på det lösta krysset och maila till anette@bef.nu.

Inte MER trots AMA, lite principiella frågor och så det sedvanliga med formalia

Den 20 juni i år meddelade Svea hovrätt en dom mellan en anläggningsentreprenör och en beställare (samfällighet). Domen gick entreprenören emot på i princip samtliga punkter utom i en felfråga. Varför det blev så ska redogöras för i denna artikel. Det ska framhållas att det inte är ovanliga frågor som domstolarna har haft att pröva, men att de (tyvärr) ändå är ständigt aktuella i entreprenadtvister.

Entreprenaden

Entreprenadkontraktet ingicks i oktober 2018. Entreprenören skulle enligt entreprenadkontraktet utföra arbeten med vatten- och avloppssystem med tillhörande reningsverk. Arbetet bestod främst i schaktning av vägar och områden för vatten- och avloppsledningar, läggning av ledningar och sedan återfyllning. För arbetena krävdes viss sprängning. Färdigställt skulle det vara i maj 2019. För entreprenaden gällde bland annat ABT 06.

De kontraktshandlingar som ostridigt gällde var – förutom kontraktet – entreprenörens offert med en principskiss på schakt, en mängdförteckning med reglerbara mängder, ”Offertfrågan RAM AMA med justeringar” och ABT 06. Tingsrätten fann att även Administrativa föreskrifter utgjorde kontraktshandling.

Twisten

Entreprenören yrkade ersättning med ca 3,5 mkr för bland annat ökade mängder och ÄTA-arbeten. Beställaren bestred kravet och framförde krav på ersättning för vite och fel på motsvarande nivå.

I huvudsak handlade tvisten om följande.

Entreprenörens krav

Faktiska eller teoretiska mängder?

Entreprenören ville ha ersättning för teoretiska mängder, medan beställaren endast ville betala för faktiska mängder. Som grund för sin begäran hänvisade entreprenören till att principskissen visade på att teoretiska mängder var det som gällde för regleringen. Entreprenören ansåg att MER Anläggning 10 var tillämpliga genom att AMA var avtalat alternativt att MER ändå gällde på

grund av bestämmelsen om uppmätning i ABT 06 kap 3 § 14.

Vilken ledningslängd?

Entreprenören gjorde gällande att ledningslängden översteg den som angavs i mängdförteckningen, vilket beställaren förnekade.

Rätt till ersättning för ÄTA-arbeten?

Entreprenören ställde krav på ersättning för ÄTA-arbeten. Beställaren invände bland annat att entreprenören inte iakttagit formalia och därför inte hade rätt till ersättning.

Beställarens krav

Rätt till vite eller tidsförlängning?

Beställaren ställde krav på vite på grund av försening medan entreprenören bland annat hävdade rätt till tidsförlängning.

Forts på sid 26

FÖR SÄKER SPRÄNGNING!

RUBA GUMMI AB
BRÄNDÅSEN 141
694 93 ÖSTANSJÖ
Hemsida: www.rubagummi.se

TEL: 0582-23010
MOB: 0703-983231
MAIL: info@rubagummi.se

Forts från sid 25

Tingsrätten

Faktiska eller teoretiska mängder?

Enligt tingsrätten framgick det inte av kontraktshandlingarna att avsikten var att principskissen skulle användas för beräkning av mängderna. Domstolen konstaterade vidare att MER inte var angivna som gällande i avtalet. Att parterna hade använt sig av andra referensverk inom AMA-systemet medförde enligt tingsrätten inte att MER blev tillämpliga. Inte heller blev MER enligt tingsrätten tillämpliga till följd av regleringen i ABT 06 kap 3 § 14, om att uppmätning ska ske enligt praxis. Sammanfattningsvis kom tingsrätten fram till att det var den faktiska mängden som skulle ersättas och utgångspunkten för denna var den mängd som hade angivits i mängdförteckningen.

Vilken ledningslängd?

Vid förhören framkom att det skulle ha skett en uppmätning med GPS-stav som gav stöd för entreprenörens påstående om längd. Men då själva uppmätningen – av någon oförklarlig anledning – inte hade åberopats i målet, ansåg tingsrätten att entreprenören inte hade lyckats bevisa sitt påstående.

Det kan i sammanhanget nämnas att entreprenören inte heller fick framgång med ett krav på ersättning för ökade hårdtyor, då detta endast grundades på en sammanställning över mängden levererat grus utan att något underlag hade presenterats.

Rätt till ersättning för ÄTA-arbeten?

Utan att gå in på varje enskilt ÄTA-krav kan följande nämnas om tingsrättens prövning.

Ett krav föll bort redan av det skälet att tingsrätten fann att det saknades underlag och förhören inte gav tillräckligt stöd för kravet.

Flera ÄTA-krav föll bort på grund av att entreprenören inte hade följt den formalia om skriftlig beställning som var föreskriven i AFD.23 i Administrativa föreskrifter med kompletterande skrivning i protokoll från det första byggmötet. Det spelade enligt tingsrätten ingen roll att beställaren hade godkänt och betalat andra ÄTA-arbeten där formalia brast.

Entreprenören hävdade att det trots formaliabrister enligt ABT 06 kap 2 §

8 vore oskäligt om betalning uteblev. Med hänvisning till ordalydelsen av kommentartexten till bestämmelsen ansåg dock tingsrätten att det inte framstod som oskäligt att entreprenören inte fick betalt.

Tingsrätten tog även ställning till en principiell bevisbördefråga, när det gällde ett krav på ersättning på löpande räkning.

Entreprenören hade ostridigt rätt till ersättning för ett ÄTA-arbete avseende vibrationsmätare, men beställaren ansåg att beloppet hade blivit för högt på grund av att entreprenören inte hade iakttagit sin omsorgsplikt enligt ABT 06 kap 6 § 10 p 1.

Tingsrätten redogjorde för bestämmelsen och angav att omsorgsplikten innebär att entreprenören har att sträva efter det bästa resultatet för beställaren. Däremot ansåg tingsrätten inte att det låg i bestämmelsen att entreprenören hade utfäst sig att nå det objektiva bästa resultatet.

Enligt tingsrätten ankom det på entreprenören att bevisa att denne hade uppfyllt sin omsorgsplikt och man kom fram till att entreprenören i detta fall inte hade uppfyllt sin bevisbörda. Ersättningen blev därför inte högre än vad beställaren hade vitsordat.

Beställarens krav

Rätt till vite eller tidsförlängning?

Tingsrätten konstaterade att entreprenaden hade godkänts 15 veckor efter avtalad färdigställandetid. Entreprenören hävdade att försening ska beräknas endast fram till dess att entreprenaden var färdigställd och då den också anmäldes som klar för slutbesiktning. Det var då ett tidigare datum än slutbesiktningen.

Tingsrätten ansåg dock att godkännandedatumet vid slutbesiktningen ska vara avgörande för beräkningen, även om ett faktiskt färdigställande skulle ha skett dessförinnan.

Entreprenören fick inte heller gehör för sitt påstående om rätt till tidsförlängning. Utöver det förhållandet att entreprenören inte lyckades styrka en ökad mängd kontraksarbeten, fann tingsrätten att entreprenören i flera fall inte hade uppfyllt sin underrättelseskyldighet enligt ABT 06

kap 4 § 4 samt att de underrättelser som hade skett korrekt ändå inte gav rätt till tidsförlängning. Skälet till det sistnämnda var enligt tingsrätten att entreprenören inte hade styrkt sitt behov av tidsförlängning. Därmed förelåg enligt tingsrätten 15 veckors vitesgrundande försening.

Med hänvisning till att entreprenaden inte ansågs ha tagits i förtida avsett bruk (jfr ABT 06 kap 5 § 3) fanns enligt tingsrätten inte någon grund för jämkning av vitet. Fullt vite skulle därför utgå.

Rätt till ersättning på grund fel?

Beställaren hade utöver vitet krav på ersättning på grund av fel i utförandet. Det kravet lämnades dock utan bifall av tingsrätten, som ansåg att det inte förelåg något fel, men att felpåståendet oavsett inte fick framföras eftersom det inte hade noterats i slutbesiktningsutlåtandet trots att det inte var dolt (jfr ABT 06 kap 7 § 11).

Utgången i tingsrätten

Entreprenören fick betala 1 mkr netto till beställaren och därutöver ersätta beställaren för rättegångskostnader om ca 1,5 mkr; totalt minus ca 2,5 mkr med tillägg för egna rättegångskostnader och några års dröjsmålsränta.

Hovrätten

Hovrätten instämde i samtliga av tingsrättens bedömningar och fastställde därför domen samt förpliktade entreprenören att betala ytterligare rättegångskostnader med ca 1,2 mkr; totalt minus 3,7 kr jämte ytterligare egna rättegångskostnader och dröjsmålsränta. Förmodligen landade det i slutändan på ett minus om mer än 6 mkr jämte dröjsmålsränta.

Några avslutande kommentarer

Målet inrymmer såväl sedvanliga som principiellt intressanta ställningstaganden av domstolarna.

MER måste åberopas

Enligt domstolarna måste MER åberopas för att gälla, och det räcker alltså inte att endast hänvisa till AMA Anläggning eller peka på vad som gäller enligt praxis. Det innebär att parterna måste tänka till och tydliggöra vid avtalslutet vilka

Forts på sid 28

www.befsverige.se

Ovanstående rubrik är adressen till BEF's nya hemsida. Vi har under en tid omarbetat och uppdaterat hemsidan som nu finns tillgänglig. Vi vill göra alla er medlemmar och partners uppmärksamma på att vi nu har en ny hemsida med en ny adress. Under en övergångstid kommer vår gamla hemsida fortsatt vara i drift men kommer ganska snart försvinna.

Den allra största förändringen är vår dokumentportal som, förhoppningsvis nu är bättre och mer genomarbetad än någonsin tidigare.

Här finns en stor mängd av material som ni som medlemmar kan använda er av i ert dagliga arbete. I samband med lanseringen så kommer ni också behöva en ny inloggning till medlemssidorna.

Forts från sid 26

handlingar som ska gälla. Som framgår av domen ansåg man att entreprenören enkelt hade kunnat få till en reglering utifrån teoretiska mängder bara genom att ange det i avtalet.

Underlag måste åberopas

Detta är verkligen inte någon kontroversiell fråga, utan en grundläggande förutsättning för att få betalt för arbete på löpande räkning. Det räcker alltså inte med endast i efterhand upprättade sammanställningar, utan kostnaderna som man vill ha ersatta måste kunna verifieras genom fakturor, tidsedlar etc.

Tillämpningen av "oskälighetsventilen" i ABT 06 kap 2 § 8

Utgångspunkten är givetvis att avtalad formalia för ÄTA-hantering måste följas för att rätt till ersättning ska föreligga. Samtidigt ger rubricerad bestämmelse en möjlighet till ersättning om det skulle framstå som oskäligt om betalning uteblir (ofta benämnd som en "oskälighetsventil").

Tingsrätten hänvisade till att de förhållanden som redogörs för i bestämmelsens kommentar inte förelåg i det aktuella fallet och att det därför inte var oskäligt att betalning uteblev. Liknande skrivningar har förekommit i andra domar.

Det finns dock skäl att ifrågasätta domstolarnas tolkning och prövning av frågan om oskälighet.

Enligt förordet till AB/ABT anges att kommentartexterna ska vara vägledande vid tillämpning och tolkning av bestämmelserna. Den skrivningen öppnar upp för andra tolkningar vad avser exempelvis oskälighetsfrågan.

Domstolarna i detta fall synes dock ha betraktat kommentaren som att den uttömmande redovisar de situationer som kan uppfylla kravet på oskälighet. Den tolkningen framstår inte som rimlig, eftersom kommentartexten då borde ha utgjort bestämmelsetext. Det framstår som rimligare att man vid tolkningen ser kommentaren som exemplifierande och istället gör en analogvis jämförelse med vad som enligt exempelvis 36 § avtalslagen skulle kunna utgöra grund för jämkning på grund av oskälighet, eller för den delen beaktar principen om obehörig vinst. Det skulle då leda till en mer friare tolkning, så att även andra förhållanden än de som kommentartexten upptar kan prövas mot bestämmelsen, och därmed leda till rimligare resultat. I praktiken sker också detta, särskilt i skiljesammanhang.

Bevisbördan för att omsorgsplikten har uppfyllts

Domstolarna valde att lägga bevisbördan på entreprenören. Det finns andra avgöranden där man istället valt att lägga bevisbördan på beställaren. I den juridiska litteraturen finns redovisat olika uppfattningar i frågan.

Med tanke på osäkerheten kring bevisbördans placering framstår det dock som säkrast för entreprenören att denne så långt som möjligt söker säkerställa underlag som ger stöd för att plikten har uppfyllts.

Tidpunkten för beräkningen av försening

Domstolarnas resonemang kring beräkningen av försening kan ifrågasättas. Enligt vitesbestämmelsen i AB/ABT kap 5 § 3 är det färdigställandet som avgör. En annan sak är att bedömningen normalt görs vid en slutbesiktning efter

färdiganmälan. Det finns dock inget som hindrar entreprenören från att säkra bevisning om ett tidigare färdigställande till begränsning av en vitesgrundande försening. Detta förutsätter dock att färdiganmälan har gjorts i god/rätt tid men att besiktningen ändå dröjer något. Har entreprenören avetablerat i samband med den tidpunkt var till färdiganmälan sker, utgör det givetvis ett stöd för att någon försening inte föreligger i tiden därefter (förutsatt att entreprenaden godkänns vid slutbesiktningen).

Skulle beställaren mot förmodan inte medverka till att slutbesiktning verkställs i rätt tid, blir entreprenaden godkänd per automatik enligt AB/ABT kap 7 § 12 sjunde stycket.

I sammanhanget kan återigen noteras att en underrättelse om tidsförlängning inte är tillräcklig, utan att det också ankommer på entreprenören att styrka sitt behov av förlängning.

Magnus Wollsen,
Advokat

JKN Advokat KB
Tel: 0700-92 00 64.

magnus.wollsen@jkn.se

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenscott

TEL +46 31-799 91 90

E-POST info@yrs.nu

WEB yrs.nu

Auktorisering

Auktoriserade Bergsprängare i dagsläget

Alingsås Sprängtjänst AB	Frentab Entreprenad & Söner AB	Skullman Bergsprängning
Andersson & Rask Åkeri AB	Hallstahammars Sprängtjänst AB	Sprängarbeten i Trönedal AB
Berg & Byggt teknik i Norberg AB	Hammarö Bergsprängning AB	Spräng och Mätkonsult i Nora AB
Bergsprängaren Forsberg AB	Källgren & Söner AB	Sten & Betongteknik i Katrineholm
Bertil Almqvist Bergsprängning AB	Magnus Schakt AB	Stens Bergborrning
Björnsätters Berg & Transport AB	NCC Berggruppen	Svensk Maskinborrning
Bohus Bergsprängning	Nerikes Bergsprängning	Uddevalla Bergsprängning AB
C. Skönerud Bergarbeten AB	Nitro Entreprenad AB	Uppländska Bergborrnings AB
Dala Spräng & Grävteknik AB	Norrbottens Bergteknik AB	Värnamo Sprängtjänst AB
Ducimus Blasting AB	RG Bergkonsult AB	Östervallskogs Allteknik AB
Enjis Bergsprängning AB	Roger Sprängare	

NYA MEDLEMMAR / PARTNERS

Vi hälsar er Varmt Välkommen

Vemdalens Sprängtjänst AB, Vemdalen

I dagsläget är kalendariet relativt tomt.
Men om du vill prata, ring mig!
070-899 91 54

Lägg till ett Mobilt visuellt ID till ditt vanliga kort!

Hos Nexus får du inte bara ID06-kort, du kan också beställa kort som används för in-utpassering och identifiering (det som också kallas företagskort eller passerkort) och nu kan du även lägga till ett Mobilt visuellt ID som komplement till kortet!

Med ett ID i mobilen kan du identifiera dig visuellt, visa uppgifter om utbildningar och certifieringsnivåer, du kan även lägga till en QR-kod med valfri information.

Hos Nexus beställer du både det fysiska kortet och ett mobila visuella ID, enkelt och smidigt i Nexus beställningsportal. Behöver du råd kring hur kortet ska kodas, hjälp att få rätt säker-

hetsnivåer och stöd för att komma igång, kontakta oss så hjälper vi dig vidare!

Du kan läsa mer om tjänsten för att beställa kort, Nexus GO Cards, här. Mer om Mobilt visuellt ID och hur det fungerar finns här

Låter det intressant? Kontakta oss så hjälper vi dig vidare! customersuccess.ds@nexusgroup.com

Lösningen på BEF-kryss nr 15 2024

GÖMT I BERGET UNDER ETT NATURRESERVAT I OXELÖSUND FINNS ETT MUSEUM ÖVER DET KALLA KRIGETS KUSTFÖRSVAR. VAD HETER DET?		IRRELEVANTA	FORTIFIKATION	L	ISM-MAN BLEV ZIM-BABBE	HALV O-DUKS-SJÖ	GALET UPP-TAG
		TEMP-HÖJNINGEN	F	E	B	E	R
		HAR UDDA FIGUR	E	G	E	N	H
		COSA NOST-RAMAR	M	A	F	I	O
		PELÅN REGION I ÖSTER-SJÖN	Ö	L	Ä	N	D
		PRITT FALL	R	A	S	*PEP-PE*	E
		HAR DET SOM UTRO-TÄTS	E	Å	S	I	K
SVERIGES KUSTARTILLERI AVVECKLADES ÅR 2000, VAD HETER VAPENSLÄGET SOM NU ANSVARAR FÖR DET KUSTVÅRA FÖRSVARET?		DERVYVD RYSS	F	U	N	N	I
HAR AKRO-POLIS	IGAV FÖRÄRE KON-TAKTMÖJLIGHET	B	KAN HAN I HUS	IRI-DIUM	MED BOK PÅ PADDAN	MOT MALA-RIA	GJORTS AVBÖN FÖR
A	M	F	I	B	I	E	K
DAME ELZA-BETH	T	A	Y	L	O	R	E
H	E	L	N	U	M	B	E
UTAN SPRIC-KOR	REKLAM FRÅN PLAN	S	E	S	I	R	T
MYTIS-RA VÄSEN	DE VÄRMEK GOJA	F	I	L	T	A	R
SKOGS-JUVELN	Ä	L	F	E	R	V	A
T	R	Y	F	F	E	L	N
A	E	R	O	S	E	U	M
FÖRDE-LATS MED MÄTTA	R	A	N	S	O	N	E
I SÅVE UTANFÖR GÖTEBORG FINNS ETT UNDERJORDISKT FLYGUPPLEVELSE-CENTER. VAD HETER DET?	SUKTAR KELEN EFTER	K	R	A	M	ÅR SMARLIK RYSSNEJ	Ö
	DRIV-KRAFT	E	F	A	N	F	A
LIGGER SÄMRE I EFTER A	L	Ä	T	J	Ä	R	A
STAT-LIGT FÖR MIL-KRAV	B	E	S	K	A	T	T

Av Margareta Andersson Foto: wikimedia commons

Namn: _____ Adress: _____ Postadress: _____

Maskiner & Reservdelar!

Vi säljer och hyr ut tryckluftsdrivna och hydrauliska bergbormaskiner.

I vårt sortiment har vi också gruvlampor, tändapparater, reservdelar, borrh med mera till dig som jobbar inom gruv-, bygg- och stenindustrin.

Vi utför även reparationer på Era maskiner.

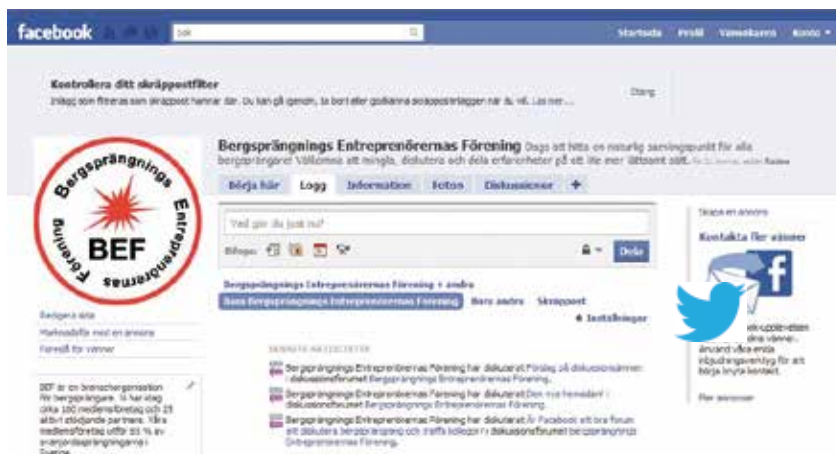

Saxdalsvägen 2, Blötberget, 771 65 Ludvika
 Tel kontor 0240-374 95, Tel lager 0240-370 01
 Fax 0240-376 58
 Mobil 070-744 56 66, 070-637 36 29
 E post info@gruvteknik.com
www.gruvteknik.com

Bergsprängning på Facebook

Nu har BEF tagit steget ut i cyberrymden på riktigt för att komma ännu ett steg närmare våra medlemmar. Facebook är idag världens största community, så det är klart det måste finnas en naturlig samlingspunkt för alla bergsprängare. BEF har därför en egen sida dit alla som har Facebook kan gå och mingla, diskutera bergsprängning och träffa kollegor inom branschen. Sök på Bergsprängnings Entreprenörernas Förening eller gå in på www.facebook.com/sprangning och tryck sedan på gilla-knappen så kommer ni ha möjlighet att själva skriva inlägg, kommentarer osv.

Varmt välkomna!

”Passiv” medlem

På begäran av flera medlemmar som sålt sitt företag, gått i pension eller av anledning tillfälligt eller för alltid lämnat bergsprängningsbranschen men ändå vill ha en koll på vad som händer inför vi nu medlemsalternativet ”Passiv medlem” (egentlig fel ord för man vill ju egentligen vara aktiv och veta vad som

händer). Medlemskapet innebär att man ex.vis får BEF-Nytt, inbjudningar till stämman och andra typer av möten. Däremot har man inte kvar sin rösträtt. Medlemsavgiften blir 800 kr/år

Intresserade kontakta BEFs kontor.

VISA ERT MEDLEMSKAP – Ger konkurrensfördelar

En undersökning visar att både Proffsbeställare och privatkunder ser en stor fördel i att en entreprenör/hantverkare är medlem i en branschförening.

Därför våga synas. Visa BEF – loggan på brevpapper, fakturor, anbud, maskiner, hemsida mm.

Behöver ni dekaler, digitala loggor, råd eller praktisk hjälp. Ring kontoret så ordnar vi det.

Åter i lager

Köp flaggor – profilerar BEF

Nu har nya flaggorna kommit in, denna gång med en BEF-logga. Det hjälper till att profilera BEF. Använd den flitigt vid postning inför sprängning. Se gärna vad AFS 2007:1 Sprängarbete skriver i 37 § om utrymning, bevakning och initiering.

Flaggorna säljs till självkostnadspris á 160 kr styck exkl moms. Maila beställningen till anette@bef.nu eller ring kontoret 070-693 68 98.

BEF-NYTT som digital bladdertidning på nätet

BEF-NYTT finns även på nätet som bladdertidning via hemsidan. Man läser således som vanligt.

Tipsa eller länka till dem ni vill ska läsa tidningen. Exempelvis beställare och ännu ej medlemmar eller läs själva i pad-

dan.

Våra annonsörer får också ännu bättre spridning av sina annonser.

Ännu ej medlem – tänk till

Lars Kvarnvik, Värnamo Sprängtjänst AB

BEF är den enda organisation som arbetar med målsättningen att förbättra villkoren för bergsprängningsentreprenörer. Vi gör det med upplysning/lobbning och utbildning samt i samverkan med övriga intresseorganisationer inom branschen. Föreningen arbetar såväl med ”kortsiktiga” frågor och förmåner som långsiktiga frågor som ytterst rör vår överlevnad. Ett medlemskap ger stora möjligheter att påverka vår framtid något som både får ses som en stor möjlighet och kanske också en skyldighet mot nästa generations bergsprängare.

Därför; Stå inte utanför, ta en del av ansvaret, ansök om medlemskap i BEF.

**BEF behöver Dig
— Du behöver BEF**

Har du problem eller frågor inom teknik, ekonomi, juridik, arbetsrätt, utbildning, lagar/förordningar osv. så är du välkommen att kontakta oss genom att ringa 070-899 91 54 eller maila info@bef.nu.

Vi kanske inte har svaret direkt men tar fram det och kommer tillbaka eller sänder dig vidare till någon av våra duktiga rådgivare. Som medlem har du rätt till kortare rådgivning gratis av våra rådgivare som tillhör de ledande inom respektive område.

Säkerhetsrådgivare

Fredrik Viking
H Safety AB
fredrik.viking@hsafety.se
 070-620 22 74

Fredrik har flerårig erfarenhet som utbildare inom bergsprängning, framförallt sprängkort och dess vidareutbildningar.

Nu har Fredrik blivit certifierad Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods. Främst inriktning mot bergbranschen och Klass 1 farligt gods, på väg. Hör av er för frågor kring säkerhetsrådgivning, och givetvis sprängutbildningar.

Rådgivning pension och finans

Meho Trncic
Livförsäkringsbolaget Skandia
meho.trncic@skandia.se
 Tel: 073 827 34 04

Meho har flerårig erfarenhet på kundägda Skandia inom frågor som rör pensionssparande, riskförsäkringar och kapitalplaceringar för både företag och privatpersoner.

Entreprenadjuridik – Allmän Juridik

Magnus Wollsen,
 JKN Advokat KB
 Tel: 0700-92 00 64.
magnus.wollsen@jkn.se

BEF har avtal med advokat firman JKN Advokat KB angående medlemservice inom entreprenadjuridik, affärsjuridik och skattefrågor. Vår kontaktperson är Magnus Wollsen med stor erfarenhet från bygg- och anläggningsbranschen med klienter ifrån UE-leden och BEF:s rådgivare i över 10 år.

Rådgivning Geologi

Lars Bergkvist
Nitro Consult AB
lars.bergkvist@nitroconsult.se
 Tel: 0708 -81 40 22

”Berka” har lång och stor erfarenhet som bergsakkunnig och inom berggrundsgologi. Han är väl förtrogen med betydelsen att förstå berget och göra kopplingen till sprängningen. Till vardags jobbar han på berggruppen på Nitro Consult AB. Han är också anlitad av SL som sakkunnig, som har mycket hårda krav när det gäller sprängning intill eller inom deras anläggningar. ”Berka” pratar samma språk som oss bergentreprenörer, vilket givetvis underlättar vid rådgivning.

AMA – Systemet

Bo Wahlquist Markkonsult AB
Livjemästarvägen 59
162 70 Vällingby
 Tel: 070-861 90 33
bo.wahlquist@outlook.com

Rådgivning besiktningar, värderingar

Anders Ståhle
Ståhles Estate and Consulting AB
anders@demolering.se
 070-647 04 15

Värdering, tekniska utredningar, värderingar, konsulttjänster inom all demoleringsteknik metoder och utrustning samt gruvbrytningsteknik och brytningsmaskiner.

Auktoriserad besiktningsman på Sveriges Handelskammare för gruv- och demoleringsmaskiner.

Fredrik Wadsjö,
 JKN Advokat KB
 072 - 360 99 33
fredrik.wadsjo@jkn.se

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö Borrning o sprängning
Åke Ahlgren
 Tel:070-515 80 24
ake.ahlgren@comhem.se

Åke har ett förflutet i Bygghälsan där han jobbade i drygt 10 år som skyddsing. Han har ett praktiskt förhållningssätt till arbetsmiljö. Handhar också arbetsmiljö i vår utbildning för ”Auktoriserad bergsprängare”. ”Arbetsmiljöfrågor skall lösas nära produktionen är Åkes motto”

Bergsprängarnas självklara försäkringslösning

Tomas Bennetoft Företags säljare
tomas.bennetoft@if.se

Mobil 070 566 03 28
 Mer information på hemsidan.

Dolor

Jan Johansson
BEF
jan@bef.nu

Jan har dolor som sin specialitet. Undervisar i BEF Utbildning och har varit sakkunnig i flera utredningar. Samt givetvis gedigen praktisk kunskap från sin egen verksamhet.

Anette Broman
BEF
 Utbildningsansvarig /Projektledare
anette@bef.nu
 070-693 68 98

TIDNINGEN FÖR BEF-MEDLEMMAR OCH BRANSCHINTRESSENTER

Utgivare

Bergsprängningsentreprenörerna
i Sverige Ekonomiska förening, BEF.

Adress

Nya Stadens Torg 6
531 30 Lidköping
Tfn 070-899 91 54
Mail info@bef.nu
Webb www.bef.nu

Redaktör och Ansvarig utgivare

Jan Johansson
jan@bef.nu

Prenumeration

Tidningen finanseras av BEF och annons-
intäkter. De som önskar prenumerera eller
ett enstaka exemplar, maila till BEF.

Annonser

En annons i BEF-Nytt läses av mer än
tusen beslutsfattare inom bergsprängnings-
branschen.
För information och bokning, kontakta
BEF enligt ovan.

Tryck

SIB-Tryck Holding AB

**Citera gärna BEF-Nytt, men källa
ska anges.**

ISSN 2000-9161

Centralsugare för dammfri bergborring

- **Helt dammfritt berg** - förbättrad arbetsmiljö för alla på arbetsplatsen
- **Vi sköter tömningar, transporter och allt runt omkring** - bekymmersfri hyra
- **Personalen slipper bära borrkaxsäckar** - investera tiden i ert projekt, inte i tunga lyft
- **Inget borrkax i/runt redan borrade hål** - allt borrkax samlas i centralsugarens container

EBS
RENTAL

www.ebsrental.se

Kvalitetsstämpel

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening

Bergsprängningen omgärdas med flera lagar, regler och förordningar än någon annan del av byggsektorn och det med rätta. Misstag som okunnighet och slarv kan få förödande konsekvenser.

Genom branschorganisationen BergsprängningsEntreprenörernas Förening supportras och utbildas medlemsföretagen (ca 100 st som står för 85% av ovanjordssprängningen i Sverige) inom säkerhet,

lagar och förordningar, teknisk utveckling, Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö

Medlemsföretagen förbinder sig att följa föreningens riktlinjer inom dessa områden vilket ger trygghet för våra beställare.

Byggföretagen
Branschförening

Våra medlemmar

Södra Sverige

Adrianssons Bergentreprenad AB, Tingsryd, 070-650 72 67
Almquist Bergsprängning AB, Mjölby, 070-688 41 66
Bergbolaget i Götaland AB, Nässjö, 0380-55 52 60
Hasslö Spräng & Markarbeten, Hasslö, 0733-72 38 30
Hedlund Mark och Spräng AB, Tollarp, 0709-453986
Huskvarna Terrängtjänst, Huskvarna, 0705-31 21 40
Kalvsjöholmsbolaget AB, Kalv, 0325-511 55
Källgren & Söner AB, Eksjö, 070-509 89 25
MJ Bergsprängning AB, Ryd, 070-511 09 00
Natzéns Sprängtjänst AB, Gnosjö, 070-834 68 20
Oryds Schakt AB, Värgårda, 0736-26 08 19
Ottestala Schakt AB, Henån, 0304-300 55
P-O's Sprängtjänst & Söner AB, Norrhult, 070-523 88 20
Rabbalshede, Fjällbacka 072 221 11 86
Värnamo Sprängtjänst AB, Gnosjö, 0705-69 02 50
Österlen Håltagning AB, Hammenhög, 070-525 60 87

Mellan Sverige

Andersson & Rask Åkeri AB, Hofors, 0290-296 00
Berg & Byggt teknik i Norberg AB, Norberg, 0223-217 30
Bergsprängaren Forsberg AB, Nyköping, 070-630 79 31
Björkbackens Entreprenad AB, Mariestad, 0705-35 73 43
Björnsätters Berg & Transport AB, Mariestad, 070-572 38 41
BoMa Entreprenad, Ulricehamn, 070-983 75 99
Borrtema LKPG Lingham, 070-298 88 34
Dala Spräng o Grävteknik AB, 076-112 30 92
Hallstahammars Sprängtjänst AB, Hallstahammar, 0220-124 30
Hammarö Bergsprängning, Hammarö, 073-772 22 75
IW Sprängservice AB, Åtvidaberg, 070-333 33 14

Magnusson & Pettersson AB, Lindesberg, 070-331 35 25
Mases Spräng & Mark AB, Rättvik, 070-584 17 42
SB Maskinservice, Eskilstuna, 070 55 790 19
Spräng & Måtkonsult i Nora AB, Nora, 0587-136 41
Sten & Betongteknik i Katrineholm, Katrineholm, 070-867 01 53
Stensätter Maskin AB, Eskilstuna, 070-622 15 36
Tivens Berghantering AB, Tived 0761- 02 17 74
Uppländska Berg AB, Norrtälje, 0176-766 40
Öregrunds Bergsprängningstjänst, Öregrund, 073-655 03 57
Östervallskogs Allteknik AB, Töcksfors, 070-516 00 64

Stockholmsområdet

Berg och Anläggning i Stuvsta AB, Huddinge, 070-712 32 22
Berglaget i Sverige AB, Järfälla, 076-852 35 98
Bladh's Sprängservice AB, Ösmo, 070-508 11 13
C. Skönerud Bergarbeten AB, Huddinge, 073-316 99 98
Enjis Bergsprängning AB, Åkersberga, 070-226 47 72
EPV Entreprenad AB, Järna, 070-245 45 23
Frentab Entreprenad & Söner AB, Gustavsberg, 08-570 260 90
Gnesta Bergbyggare AB, Stockholm, 070-760 20 52
Magnus Schakt AB, Saltsjö-Boo, 070-729 43 68
RG Bergkonsult AB, Värmdö, 070-999 42 49
Skullman Bergsprängning, Färentuna, 070-862 33 12
SW-Sprängtjänst, Märsta, 070-854 01 86
Södertörns Sprängtjänst AB, Huddinge, 070-405 96 95
YB Sprängtjänst AB, Saltsjö-Boo, 070-931 41 64

Västra Sverige

Alingsås Sprängtjänst AB, Alingsås, 0703-33 33 14
Bohus Bergsprängning AB, Hedekas, 070-336 11 68
Ducimus Blasting, Sjömarken, 070-403 06 01
Fyrstads Bergsprängning AB, Rabbalshede, 070-469 02 20

Klas Myremark Bergsprängning, Jörlanda, 070-312 86 22
Nitro Entreprenad AB, Göteborg, 0702-33 56 60
Svensk Maskinborrning AB, Trollhättan, 0703-84 47 42
Svevia AB, Anläggning Göteborg, 070-371 23 64
Uddevalle Bergsprängning AB, Uddevalla, 070-557 02 20
Warlöf's Entreprenad & Anläggning AB, Kungsbacka, 073-141 46 69

Norra Sverige

Bysses Bergsprängning, Ramsele, 070-370 45 18
Lindströms Bergsprängning AB, Matfors, 073-841 80 57
NCC Industry AB Sverige Nord, Umeå, 070-330 10 68
Norrbottens Bergteknik AB, Luleå, 070-625 02 36
Sollefteå Sprängtjänst AB, Sollefteå, 0620-163 50
Stens Bergborrning, Forsa, 070-372 99 77
Svevia AB Norr
Vemdalen's Sprängtjänst AB, Vemdalen, 070-336 47 40
Wallbergs Åkeri AB, Ljusdal, 0651-176 00
Västjämtdals Sprängtjänst AB, Järpen, 070-331 71 83

Utland

Bergsprängaren Bo Jansén Jomala-Åland +35-8-405 536 123
Van Oord +31 88 8260000
Voglers Eesti Ou Kunda +37-251 457 02

Passiva medlemmar

Danderyds Berghantering AB, Stockholm,
Kalle Sprängare, Bergsjö,
Lisa's Bergsprängning
Nerikes Bergsprängning AB, Odensbacken
Sten Gunnar Karlsson
Thorins Bergsprängning AB

Aktivt stödjande Partners

Absiktning AB, Ansvarsbesiktning AB, Austin Powder Sweden AB, Awenginear Consulting AB, Bergma, Bjerking AB, Blome Sprängprodukter AB, Cesium AB, CME AB, Dahlgren & Mejner Teknikkonsult AB, Drillit Scandinavia AB, EBS Rental AB, EPC - Sverige AB, Epiroc Sweden AB, Eurodrilling Center AB, Explosiv Utbildning LT AB, Explosivhund Miljö och Säkerhet AB, FORCIT Consulting AB, Forcitt Sweden AB, Gruvteknik AB, Hammerglass AB, HSafety AB, Impab Dundertech AB, Infabric AB, Heidelberg Matrats Ballast Sweden, KCEM, Kruthansson AB, LIFA, LNT Järn & Sprängmedel AB, Metra Konsult AB, Metron Miljökonsult AB, MP Entreprenad Service Borås AB Nitro Consult AB, Orica Mining Services Scandinavia AB, RBT - Rockbreaker Tools AB, Ruba Gummi AB, Sandvik Mining and Construction Sverige AB, Scandinavian Rock Equipment AB, S Ekströmkonsult AB, Sherpas Groupe AB, SMC AB, SMT Sweden AB, SSE Sverige AB, Sweco Sweden AB, SWEDEQ AB, Tilia Consult AB, Transtronic AB, Yamamoto Rock Splitter AB, Yara AB, AFRY AB.

Säkerhet

Kvalitet

Miljö

www.bef.nu

BEF – det är vi som försätter berg

